

Marcus 1: 40 – 45

*Day after day, alone on a hill
The man with the foolish grin is keeping perfectly still
But nobody wants to know him
They can see that he's just a fool
And he never gives an answer
But the fool on the hill
sees the sun going down
And the eyes in his head
see the world spinning round*

*Well on the way, head in a cloud,
The man of a thousand voices
talking perfectly loud
But nobody ever hears him
Or the sound he appears to make
And he never seems to notice
But the fool.....*

*Day after day, alone on a hill
The man with the foolish grin is keeping perfectly still
And nobody seems to like him
They can tell what he wants to do
And he never shows his feelings
But the fool.....*

*.....
He never listens to them
He knows that they are the fools
They don't like him
But the fool.....*

Dit liedje van de Beatles heb ik vroeger veel met leerlingen gezongen.
Het vertelt over een man op een heuvel. Hij staat daar alleen.
Een vreemde trek op zijn gezicht.
Hij kijkt om zich heen hoe de zon opgaat en hoe de aarde ronddraait.
Mensen zien hem, ze hebben hun oordeel klaar.
Ze vinden hem vreemd. Ze noemen hem gek.
The fool, de gek op de heuvel.
En ze blijven op afstand. Niemand komt dichterbij. Niemand legt contact.
Een buitengeslotene is de man op de heuvel.
Wie is er nou gek?, vraagt het liedje zich af. Die man daar verderop of al die mensen die hem niet willen leren kennen. En niet een beetje van hem willen houden.

De *fool on the hill* is de melaatse uit het Bijbelverhaal.
Een mens met vlekken die op afstand moet blijven. Die we op afstand houden.
Over wie we ons oordeel klaar hebben.
Melaats kun je op allerlei manieren worden. Ook als presentator.
Het kwaad dat kon voortwoekeren achter de schermen is schandalig.

Godzijdank hebben we nog rechtbanken waar na hoor en wederhoor een oordeel wordt geveld. Want wij kunnen wel anderen veroordelen, verwerpen en afschrijven, maar kunnen we het kwaad ook kwaad noemen, terwijl we daders bereiken. Schept onze samenleving met haar definitieve oordelen, scheppen wij nog wel ruimte waarin een melaatse dichterbij kan komen met zijn of haar vraag: *Help me*.

Een melaatse komt bij Jezus.
Hij roept om hulp en valt op zijn knieën.
Het is heel wat, wat die melaatse hier doet: dat hij dichterbij durft te komen.
Is het wanhoop, is het moed, is het de moed der wanhoop?
Hij wordt een lepros genoemd. En onrein.
Zijn ziekte betekent dat hij geïsoleerd moet leven.
Hij mag niemand aanraken.
Een huidziekte is belastend voor je. Je kunt je zelf blijvend schamen.
Lepra is in de tijd van Jezus ook op een andere manier zwaar voor je.
Anderen zeggen: ziekte is een straf op de zonde.
Je bent ziek omdat je iets verkeerd hebt gedaan.
Ook zo ben je onrein.
Deze lepros draagt niet alleen zijn eigen ziekte, maar ook de smaad van anderen.
En hij krijgt de trekken van een zondebok.
Anderen voelen zich beter, zuiverder.
Zij zijn gezond. Onbarmhartig gezond.

Help me, roept de melaatse tegen Jezus.
Die melaatse is een voorbeeld en een voorganger.
Dat je dat doet en durft: om hulp vragen.
Dat je zegt: ik kan het niet alleen.

Help me, als je wilt, maak me rein!
Het raakt Jezus, als hij de man zo hoort roepen.
Hij voelt het in zijn ingewanden.
Hij krijgt er buikpijn van.
En dan?
Dan steekt hij zijn hand uit. Hij raakt de melaatse aan.
Zo kan ook Jezus besmet raken.
En onrein, zoals mensen dat toen en nu zouden zeggen.
Ik wil het, word rein, zegt Jezus tegen alles en iedereen in.

Wat de gemeenschap niet op kan brengen, doet Jezus hier.
Aanraken, vasthouden, binnen de gemeenschap trekken.
Jezus laat plaatsvervangend voor anderen zien:
Jouw pijn is mijn pijn, jouw eenzaamheid mijn eenzaamheid, als jij zondigt, dan draag ook ik dat met me mee, dan voel ik dat als een deel van me zelf.

Het verhaal zegt: de melaatsheid wijkt, meteen.
De man wordt gezuiverd.
Is hij genezen van zijn ziekte?
Ik zeg met mijn verstand: waarom zou het niet kunnen.
Maar met een dieper gevoel ben ik toch bij mensen die niet genezen.

Jezus zet de man op zijn eigen benen.

Dit aanraken, dit vasthouden zuivert hem. We dragen het samen betekent dat gebaar. Jij bent niet een buitengeslotene, maar één van ons.

Als anderen dat niet aan je laten merken, dan doe ik dat.

Zo is Jezus hier plaatsvervanger, van mensen en van God.

Want God betekent: jij hoort binnen mijn gemeenschap, met je lief en leed, lek en je gebrek, geloof en ongeloof, gezondheid en je ziekte, je gaafheid en je zondigheid.

Na dat bijzondere aanraken en na zijn vriendelijke woorden lijkt Jezus om te slaan.

Hij gaat snuiven en met harde woorden jaagt hij de man weg.

Naar de tempel jij, toon je aan de priester en offer voor je reiniging.

Wegwezen jij!

Het lijkt bizar en hardhandig wat Jezus doet.

Maar het is ook nodig en goed.

De neus is in de Bijbel het centrum van woede.

Als je hard gaat snuiven, komt er veel adem.

Adem van woede. Maar ook adem van leven.

Jij mens, moet tot leven komen.

Kruip niet weg in je ziekte. Blijf er niet in hangen.

Wees, blijf geen uitzondering.

Doe wat anderen doen. Doe boodschappen, ga naar de tempel, betaal waarvoor je moet betalen. Word mens te midden van anderen.

Sta op en leef.

Jezus duwt hem weg. Want Jezus is geen doel op zichzelf.

Het gaat om de opstanding van de melaatse.

Jezus is er ook niet op uit om opgehemeld te worden. Daarom verbiedt hij de man rond te bazuinen wat er gebeurd is. Het gaat Jezus niet om verheerlijkt te worden.

Zijn doel is: dat *wij* opstaan tot leven.

Al dat dierbare zingen over Jezus! Besteed je tijd aan andere dingen. Leef met anderen, doe het goede en ontdek hoe jij van betekenis kunt zijn.

De man kan het niet laten om toch rond te bazuinen wat hij heeft ervaren.

Tot onheil van Jezus zelf, die zich voortaan niet meer openlijk in steden en dorpen kan vertonen en moet uitwijken naar de woestijn.

Jezus wordt zelf buitengeslotene.

Ook zo deelt hij de ervaring van wie buitengesloten is.

Als het evangelie over zuivering en genezing vertelt lijkt het voorbehouden aan een enkeling. En het lijkt telkens in een vloek en een zucht te gebeuren.

Ik kan me voorstellen dat zo iets pijnlijk is voor wie niet geneest.

En dat je niet uit de voeten kunt met dit soort verhalen.

Ik zelf dacht vaak: wat maakt het mij uit, dat er vroeger een wonderdoener rondliep die staaltjes van toverkunst liet zien.

Als dit verhaal ook niet over mij gaat, wat heb ik er dan aan?

Ik denk nu: dit verhaal is juist geschreven voor ons allemaal, ook voor mij.

Jezus heeft het over zuivering en opstanding.

Opstanding is een oproep aan ons.

Het gebeurt waar wij elkaar binnen de gemeenschap halen en niet buitensluiten.
Waar wij elkaar duidelijk maken: je bent niet alleen.
Jouw ziekte is mijn ziekte, jouw onvolmaaktheid en smaad gaan ook mij aan.
Opstanding gebeurt waar mensen met hun ziekte gaan leven.
We kunnen tijdens dit leven voor een deel gezuiverd worden van onreinheid.
Dat betekent: we kunnen opstaan en leven met alle onvolmaaktheid, met ziektes en gebrek die niet wijken.
Laat bij jezelf toe wat de melaatse man toeliet:
De uitgestoken hand en de toezegging: ik wil dat jij zuiver bent, wordt.

Geen mens ervaart tijdens dit leven de staat van ziekteloosheid, van complete zuiverheid. Niemand ontkomt aan beschadigingen en littekens van het leven.
Niemand ontkomt aan de dood.
Marcus heeft het over zuiveren en over opstaan.
De enkelingen aan wie dat getoond wordt tijdens dit leven laten zien wat voor ons allen is weggelegd. In dit leven en tot over de grens van de dood heen.
Wat er over de grens is, weet je niet.
Maar je mag denken aan opstaan en zuiveren.
Dat je gezuiverd zult zijn, zult worden van ziekte, beschadiging, van alles wat er verkeerd ging, van pijn en moeite.
Je mag vertrouwen dat je binnen de ruimte van Gods gemeenschap mag zijn, binnengehaald en niet buitengesloten

*Dat ik besef, dat ik mag weten
dat mijn naam een roeping is
Dat ik zal zien, dat ik zal weten
dat mijn weg begaanbaar is
Wees de ongemeten ruimte,
wees de grond van mijn bestaan
Reisgenoot op al mijn wegen
Kracht van eeuwen, vuur mij aan*

Amen

